

Euroopa Liit on piisavalt keerukas, et teda pidada ökosüsteemiks. Mis paistab õiguslikult vigane, on ökosüsteemina samas igati kohane

Kersti Kaljulaid

Euroopa Kontrollikoja liige

Kui me käsitleme Euroopa Liitu õiguslike normide kogumina, mille ülesandeks on tagada neli vabadust ja täita veel paljusid liikmesriikide ootusi, siis on väga lihtne pettuda. Tekib tahtmine kiireteks ja otsustavateks ümberkujundusteks, et tõsta Liidu toimimise efektiivsust ja globaalset rolli.

Samas, Euroopa Liit kui ökosüsteem on täiesti adekvaatselt toimiv. EL reageerib muutustele ümbritsevas keskkonnas ja iseendas mõistlikul määral, püüdmata oluliselt ette ennustada kaugemasse tulevikku jäävaid sündmusi. EL otsib tasakaalu, tehes alati vähima võimaliku selleks, et stabiilsena püsida. Sellisena on EL usaldusväärne, välja arvatud olukordades, kus järsud keskkonnamuutused võivad ta hävitada.

EL on siiski küllalt vastupidav - finantskriisis muutus piisavalt, et ökosüsteemina säilida. Tõsi, tekitati terve rida juriidilisi ja demokraatliku järelevalvega seotud probleeme (riikidevahelised lepingud väljaspool Euroopa Lepingut, Euroopa Keskpanga praegused sammud deflatsiooni vältimiseks ja majanduse elavdamiseks). Aga EL kui ökosüsteem sai hakkama, ehkki õiguslikud normid praegust ELi kõigis aspektides adekvaatselt enam ei kirjelda.

ökosüsteemi kontseptsioonist lähtudes mõistame ka seda, miks Euroopa Liidu iga liikmesriik on siiski eraldi vastutav juhul, kui soovitakse olla maailmas oluline eestvedav jõud. Ette mõtlemine, planeerimine ja kavandamine toimivad palju paremini lihtsamal mudelil, milleks on üks riik. Mida paremini vastavad hetke väljakutsetele riigid iseseisvalt, seda suurem on võimalus, et Euroopa Liit saab hakkama järgmise suure raputusega. Nii nagu ka looduses – arengut ei taga ökosüsteem ise, vaid sinna kuuluvad liigid, kes reageerivad ümbritsevatele muutustele või lausa teevadki vigu, mis just juhtumisi sobituvad uutele oludele.